

NO AUGSTPRĀTĪBAS LĪDZ IZNĪCĪBAI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Dan 5, Atkl 17:4–6, Ps 96:5, Kol 1:15–17, Rm 1:16–32, Māc 8:11, Atkl 14:8.

ATMIŅAS PANTS:

“Viņš maina laikus un laikmetus, viņš atceļ ķēniņus un ieceļ tos, viņš dod gudrību gudrajiem un zināšanas saprātīgajiem” (Dan 2:21).

Daniēla grāmatas 5. nodaļā Dieva Vārds sniedz mums spēcīgu piemēru cilvēciskam lepnumam, kas beidzas dramatiski un graužoši. Lai gan kāds varētu teikt, ka Nebukadnēcaram bija vajadzīgs ilgs laiks, lai apgūtu šo mācību, viņš to vismaz apguva. Viņa mazdēls Belzacars neapguva. Izņemot tempļa traukus pils orgānijām, Belzacars tos apgānīja. Šāda apgānīšana ir līdzvērtīga ne tikai Dieva izaicināšanai, bet uzbrukumam pašam Dievam. Līdz ar to Belzacars piepildīja savas nekrietības kausu, rikojoties līdzīgi mazajam ragam (sk. Dan 8. nod.), kas uzbruka Dieva svētnīcas pamatiem. Atņemot Belzacaram varu, Dievs parāda, ko Viņš darīs ar Savu ļaužu ienaidniekiem pēdējās dienās. Notikumi, kas atklāti Dan 5. nod., norisinājās 539. g. pr. Kr., naktī, kad Babilonija krita Medopersijas armijas priekšā. Šeit notiek pāreja no zelta uz sudrabu, kas bija paredzēta Dan. 2. nodaļā. Atkal kļūst acīmredzams, ka pasaules notikumus vada Dievs.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 8. februārī.

Belzacara mielasts

Izlasi Dan 5:1–4 kopā ar Dan 1:1, 2. Ko tik sliktu izdara Belzacars? Kā tas atklāj viņa patieso raksturu? Salīdzini viņa rīcību ar Atkl 17:4–6. Kādas paralēles jūs varat atrast? _____

Ķēniņš pavēl Jeruzālemes tempļa svētos piederumus izmantot kā traukus dzeršanai. Nebukadnēcars bija paņēmis traukus no Jeruzālemes tempļa, bet viņš tos nolika sava dieva namā, kas parāda, ka vismaz viņš respektē to svēto statusu. Bet Belzacars padara svētos traukus par dzeršanas piederumiem visbezdievīgākajā veidā.

Dzerot no svētajiem traukiem, Belzacara lordi “slavēja zelta un sudraba, bronzas un dzelzs, koka un akmens dievus” (Dan 5:4). Ir vērts atzīmēt, ka šeit pieminēti seši materiāli. Babilonieši izmantoja sešdesmitdaļu sistēmu (balstīta uz skaitli 60), ja salīdzinām ar decimālo sistēmu, kas tiek izmantota mūsdienās (balstīta uz skaitli 10). Līdz ar to sešas dievu kategorijas ietver visus Babilonijas dievus un Babilonijas reliģiskās sistēmas pilnību. Interesanti, ka materiālu secība ir tāda, kāda tā bija Nebukadnēcara sapņa tēlā, izņemot to, ka māla vietā ir koks. Akmens parādās pēdējais – tāpat kā sapnī. Lai gan šeit tas norāda uz elku tēlu materiāliem, akmens arī īsteno Dieva spriedumu pār laicīgām impērijām (sk. Dan 2:44, 45), ko simbolizē Bābele.

Šis mielasts kalpo arī kā piemērots simbols gala laika Bābelei, kā tā aprakstīta Atklāsmes grāmatā. Līdzīgi Belzacaram sieviete gala laika Babilonijā rokās tur zelta kausu un piedāvā samaitāto dzērienu tautām. Citiem vārdiem, ar viltus doktrīnu palīdzību un izkropļotu pielūgsmes sistēmu mūsdienu Babilonija ievilina pasauli ļaunumā (Atkl 17:4–6), aizmirstot par tiesu, kas drīz nāks pār to. Kādu dienu tiesa nāks.

Kādos veidos mūsu sabiedrība un kultūra apgāna Dieva Vārda patiesību? Kā mēs varam būt neuzmanīgi un piedalīties šajā apgānīšanā, pat viltīgos veidos? Līdzdali savu atbildi Bībeles izpētes grupā sabatā! _____

Neaicināts viesis

Izlasi Dan 5:5–8. Kas šeit notiek, un kāpēc ķēniņš tā atbild? Kādā ziņā šis ziņojums ir paralēls Dan 2. nodaļas ziņojumam, un kāpēc šī paralēle ir tik svarīga? (Sk. Ps 96:5, Kol 1:15–17.)

Tāpat kā Nebukadnēcars iepriekš (Dan 2:2, Dan 4:7), Belzacars sasauc astrologus, kaldiešus un pareģus, lai noskaidrotu noslēpumaino rakstu. Un, lai pārliecinātos, ka viņi dara labāko, ko spēj, ķēniņš apsola viņiem dāsnu atalgojumu: (1) purpura drēbes (šajā krāsā senatnē ģērbās ķēniņi, Est 8:15); (2) zelta ķēdi, kas bija augsta sabiedriskā statusa zīme (1Moz 41:42), un (3) trešā ķēniņvalsts valdnieka pozīciju. Šis pēdējais atalgojums precīzi atspoguļo tā laika vēsturiskos apstākļus Babilonijā. Tā kā Belzacars bija otrais valdnieks, valdot kopā ar savu tēvu Nabonīdu, viņš piedāvāja trešā valdnieka pozīciju. Bet, neskatoties uz kārdinošajiem atalgojumiem, gudrajiem atkal neizdodas sniegt skaidrojumu.

Kā augstākais no visiem ķēniņa grēkiem ir tas, ka viņš mēģina atrast gudrību nepareizā vietā. Babilonijas eksperti nevarēja atklāt vēsts nozīmi. Tā bija rakstīta viņu pašu – aramiešu – valodā, kā mēs redzēsim rīt, bet viņi šos vārdus nesaprot. Tas atgādina, ko Kungs saka ar Jesajas starpniecību: “Tādēļ, redzi, es šai tautā vēl darišu brīnumu brīnumus, ies gudro gudrība postā, un prāts no saprātīgajiem slēpsies!” (Jes 29:14). Pēc šī panta citēšanas apustulis Pāvils apliecina: “Kur tad ir gudrais? Kur Rakstu skaidrotājs? Kur šī laikmeta vārdu meistars? Vai Dievs nav vērtis šīs pasaules gudrību muļķībā? Tā kā pasaule ar savu gudrību nav atzinusi Dievu viņa gudrībā, Dievs nolēma tos, kas tic, glābt ar muļķīgu sludināšanu” (1kor 1:20, 21).

Dažas patiesības ir pārāk svarīgas, lai tiktu atstātas cilvēku pašu gudrībai. Tieši tāpēc Dievs atklāj šīs patiesības mums.

Padomā par to, kāds bija atalgojums, un, ņemot vērā to, kas drīz sekos, cik nevērtīgs tas patiesībā bija. Ko tam vajadzētu mums stāstīt par to, cik pārejošas var būt šīs pasaules lietas un kāpēc mums vienmēr ir jāpatur prātā mūžības skatījums visā, ko mēs darām?

Ķēniņienes uznāciens

Izlasi Dan 5:9–12. Ko ķēniņiene saka par Daniēlu, ko ķēniņam jau vajadzēja zināt? Ko tas mums stāsta par to, ka viņš, šķiet, pat nezināja par Daniēla eksistenci? _____

Banketa viesiem nonākot apjukumā uz sienas rakstītās noslēpumainās vēsts dēļ, iznāk ķēniņiene un norāda samulsušajam ķēniņam virzienu. Viņa atgādina ķēniņam par Daniēlu, kura spējas skaidrot sapņus un atrisināt noslēpumus tika atklātas Nebukadnēcara laikā. Ja Belzacars būtu tik gudrs, cik bija viņa priekštecis, viņš būtu zinājis, kur vērsties, lai uzzinātu noslēpumainā raksta nozīmi. Ķēniņam, kurš tajā brīdī izskatās pilnīgi pazudis un nezina, ko darīt tālāk, ķēniņienes iejaukšanās izrādās noderīga. Viņas vārdi Belzacaram izklausās kā rājiens par to, ka viņš nav ievērojis vienīgo cilvēku valsti, kas var izskaidrot noslēpumaino rakstu. Un viņa arī dod ķēniņam mutisku Daniēla raksturojumu: pravietim ir Dieva Svētais Gars, gaisma, izpratne un dievišķa gudrība, izcils gars, zināšanas. Viņš spēj saprast, izskaidrot sapņus, atrisināt mīklas un paskaidrot noslēpumus, Nebukadnēcara laikā viņš bija māgu, astrologu, kaldiešu un pareģu priekšnieks (Dan 5:11, 12).

Šajā brīdī mēs atkal brīnāmies, kāpēc Belzacars bija ignorējis Daniēlu. Pantā nav dota tieša atbilde uz šo jautājumu, bet mēs pieņemam, ka šajā laikā Daniēls – pēc tam, kad bija kalpojis ķēniņam vismaz līdz trešajam savas valdīšanas gadam (Dan 8:1, 27), – vairs nav aktīvā dienestā. Viens faktors varētu būt Daniēla vecums. Viņš varētu būt ap 80 gadu vecs, un ķēniņš varbūt gribēja aizvietot vecos vadītājus ar jaunāko paaudzi. Ķēniņš varbūt bija nolēmis ignorēt Daniēlu, jo negribēja nodot sevi Daniēla Dievam. Bet, lai arī kāds būtu iemesls vai iemeslu kopums, vienalga, ir pārsteidzoši, ka cilvēks ar tādiem sasniegumiem kā Daniēls varēja jau tik drīz nonākt aizmirstībā.

Izlasi Rm 1:16–32. Kā šajos pantos izteikto principu mēs redzam atklājamies ne tikai šajā stāstā, bet pasaulē mūsdienās? _____

Svērts un atrasts par vieglu

Izlasi Dan 5:13–28. Kādu iemeslu Daniēls nosauc ķēniņa drīzajai krišanai? _____

Apstākļu spiests, ķēniņš nolemj prasīt padomu Daniēlam, bet šķiet, ka viņš to dara negribīgi. Tas varbūt vairāk stāsta par ķēniņa attieksmi pret Daniēla Dievu, nevis pašu Daniēlu.

Toties Daniēla atbilde uz ķēniņa piedāvāto atalgojumu daudz pasaka par Daniēla prioritātēm un raksturu. Visdrīzāk arī Daniēls, zinot noslēpumaino vārdu nozīmi, saprot, cik nevērtīgs patiesībā ir atalgojums.

Tad Daniēls izvirza ķēniņam apsūdzības trīs punktus.

Pirmkārt, Belzacars pilnībā ignorē Nebukadnēcara pieredzi. Citādi viņš būtu nožēlojis un pazemojies līdzīgi savam priekštecim.

Otrkārt, Belzacars izmanto tempļa traukus, lai dzertu vīnu un slavētu savus elkus. Šeit Daniēls min sešus materiālus, kas izmantoti elku taisīšanai tādā pašā secībā, kā atzīmēts iepriekš.

Treškārt, ķēniņš ir atstājis novārtā Dieva pagodināšanu – tā Dieva, “kura rokā ir tava dvaša un visas tavas gaitas” (Dan 5:23).

Nosaucis ķēniņa pārkāpumus, Daniēls turpina ar skaidrojumu. Tagad mēs uzzinām, ka dievišķais grafiti sastāv no trim aramiešu darbības vārdiem (kur pirmais atkārtojas). Ķēniņam un viņa gudrajiem vajadzēja zināt to nozīmi: MENE (“skaitīts”), TEKEL (“svērts”) un PERES (“sadalīts”).

Medopersiešu armijai stāvot pie Babilonijas vārtiem, ķēniņš un gudrie droši vien nojauta, ka vēsts būs draudoša, bet gudrie neuzdrošinājās teikt ķēniņam neko nepatīkamu. Tikai Daniēls izrādās spējīgs atkodēt īsto vēsti sakarīgā secībā, lai atklātu Belzacaram tās īsto nozīmi: “Skaitīt – Dievs ir skaitījis tavu valsti un vedis to pie gala! Svērt – tu esi svērts svaru kausā un esi izrādījies par vieglu! Sadalīt – tava valsts ir sadalīta un atdota mēdiešiem un persiešiem” (Dan 5:26–28).

Tie nav gluži mierinājuma un iepriecinājuma vārdi.

Spriedums nāk pār ķēniņu ātri. Kā mēs varam mācīties uzticēties Dievam gadījumos, kur taisnība un tiesa vēl tagad nav notikusi? (Sk. Māc 3:17, 8:11, Mt 12:36, Rm 14:12.) _____

Babilonijas krišana

Izlasi Dan 5:29–31 kopā ar Atkl 14:8, Atkl 16:19 un 18:2. Ko mēs varam mācīties par Belzacara Babilonijas krišanu, kas norāda uz gala laika Babiloniju? _____

Lai arī kādas bija viņa vainas, Belzacars ir vīrs un vārds. Tāpēc, neskatoties uz slikto vēsti, viņš ir apmierināts ar Daniēla doto skaidrojumu un apbalvo Daniēlu ar solītajām dāvanām. Izrādās, ka, atzīstot Daniēla vēsts patiesumu, ķēniņš netieši atzīst Daniēla Dieva realitāti. Interesanti, ka Daniēls nu pieņem dāvanas, no kurām iepriekš atteicās, – iespējams, tāpēc, ka šādas dāvanas vairs ilgāk nevar ietekmēt viņa skaidrojumu. Pie tam tobrīd šīs dāvanas bija bezjēdzīgas, jo impērija bija tuvu krišanai. Līdz ar to varbūt pieklājības pēc pravietis pieņem apbalvojumus, zinot, ka viņš būs valsts trešais valdnieks tikai dažas stundas.

Babilonija krita tieši tā, kā pravietis bija pasludinājis. Un tas notiek ātri: kamēr ķēniņš un viņa galminieki dzer, pilsētas mūri krita bez cīņas. Saskaņā ar vēsturnieku Hērododu persieši izraka kanālu, lai novirzītu Eifratas upi, un iesoļoja pilsētā pa upes gultni. Tajā pašā naktī Belzacars tika nogalināts. Viņa tēvs Nabonīds pilsētu jau bija atstājis, pēc tam padodamies jaunajiem valdniekiem. Tādējādi varenākā impērija, kādu cilvēce līdz tam bija pazinusi, piedzīvo beigas. Babilonijas, zelta galvas, vairs nav.

“Belzacaram bija dotas daudzas iespējas zināt un darīt Dieva gribu. Viņš bija redzējis sava vectēva Nebukadnēcara izraidīšanu no cilvēku sabiedrības. Viņš bija redzējis, kā intelektu, kas bija paaugstinājis lepno monarhu, atņēma Tas, kurš to bija devis. Viņš bija redzējis ķēniņu izstumtu no savas valstības un padarītu par lauka zvēru sabiedroto. Bet Belzacara patika uz izpriecām un sevis pagodināšanu izdzēsa mācības, ko viņam vajadzēja atcerēties uz visiem laikiem; un viņš izdarīja grēkus, kas ir līdzīgi tiem, kas bija atnesuši ārkārtēju spriedumu Nebukadnēcaram. Viņš bija izniekojis iespējas, kas viņam žēlsirdīgi tika dotas, neizmantojot iespējas savās sniedzamības robežās, lai iepazītos ar patiesību.” (Elena Vaita “Bible Echo”, 1898. gada 25. aprīlis)

Kādas iespējas “iepazīties ar patiesību” ir mums? Ko tas nozīmē? Kurā brīdī mēs varam teikt, ka esam pazīstami ar visu patiesību, ko nepieciešams zināt? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Lieli svētki senās pasaules galmos bija bieži sastopami. Ķēniņiem patika rīkot krāšņas un izšķērdīgas ballītes, lai parādītu savu varenumu un pārlicību. Lai gan mēs nezīnām visas detaļas šiem konkrētajiem svētkiem, mēs zinām, ka tie notika, kad Medopersijas armija gatavojās uzbrukt Babilonijai. Bet, cilvēciski runājot, bažām nebija iemesla. Babilonija bija nostiprinājusi savus mūrus, pārtikas krājumi bija daudziem gadiem, ūdens bija bagātīgi, jo Eifratas upe tecēja cauri pašai pilsētai. Tā ķēniņš Belzacars neredzēja nekādu problēmu sarīkot ballīti tieši tad, kad pilsētu bija aplencis ienaidnieks. Un viņš pavēl rīkot lielus svētkus, kas drīz pārtop orgijā. Kāda spēcīga liecība cilvēces pārliecīgajam lepnumam, īpaši pretstatā Kunga spēkam! Caur Daniēlu Dievs pasaka ķēniņam, ka, neskatoties uz iespējām mācīties patiesību, viņš nav godājis Dievu, "kura rokā ir tava dvaša un visas tavas gaitas" (Dan 5:23). Tautu vēsture runā uz mums arī tagad. Katrai tautai un katram cilvēkam Dievs ir paredzējis vietu Savā lielajā plānā. Mūsdienās cilvēki un tautas tiek pārbaudīti ar svērtēni Tā rokā, kas nekļūdās. Ikviens izlemj savu likteni ar savu izvēli, un Dievs pārvalda visus, lai īstenotu Savu nodomu." (Elena Vaita "Pravieši un ķēniņi", 536. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet atbildes uz svētdienas jautājumu par to, kā sabiedrība un kultūra apgāna Dieva patiesību. Kā tas notiek, un kā mums kā draudzei un personīgi vajadzētu reaģēt uz šiem apgānījumiem?
2. Ko šis stāsts mums stāsta par to, ka glābšana nav tik daudz tas, ko mēs zinām, bet kā mēs reaģējam uz to, ko zinām? (Sk. Dan 5:22.)
3. Izlasi Dan 5:23. Kādi svarīgi garīgi principi ir atrodami šajā pantā? Piemēram, kā šis pants brīdina mūs par nepakļaušanos Dievam? Vai arī ko pants mums māca par Dievu ne tikai kā Radītāju, bet arī kā mūsu eksistences Uzturētāju?
4. Belzacars bija nobijies, pat nezīnot, ko vārdi nozīmē (Dan 5:6). Ko tas mums stāsta par to, ko nozīmē dzīvot ar vainīgu sirdsapziņu?